

Beslutningsforslag nr. B 62. Fremsat den 5. februar 1992 af Rahbæk Møller (SF), Tommy Dinesen (SF), Gade (SF), Lilli Gyldenkilde (SF) og Jes Lunde (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om ny produktion og jobskabelse i private virksomheder

Folketinget opfordrer regeringen til senest den 1. marts 1992 at fremsætte lovforslag om tilskud til ny produktion og jobskabelse i private virksomheder efter følgende retningslinier:

1. Der kan ydes tilskud til personer eller virksomheder, der starter eller påtænker at starte en produktion med et nyt indhold i privat regi. Den ny produktion må ikke direkte fortrænge beskæftigelse i andre virksomheder.
2. Tilskuddet ydes til den mindste af følgende tre størrelser:
 - a. Antal personer beskæftiget med den ny produktion.
 - b. Nettoudvidelsen af virksomhedens samlede beskæftigelse set i forhold til den maksimale beskæftigelse i de sidste 12 måneder.
 - c. Det antal personer, der nyansættes, og som har været ledige i mindst 3 måneder inden for de sidste 4 måneder. Personer inden for fagområder, der på det lokale arbejdsmarked har mindre end 3 pct. arbejdsløshed, kan ikke medregnes.
3. Tilskuddet ydes pr. arbejdstime med et beløb, der svarer til iværksætterydelsen. Tilskuddet kan ydes i op til 2 år, såfremt der er behov herfor.
4. I hvert enkelt tilfælde skal ordningen beskrives i en kontrakt, som skal godkendes af Arbejdsmarkedsnævnet. Hvis ansøgeren er en eksisterende virksomhed, skal kontrakten også godkendes af de ansatte i virksomheden.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Danmarks rekordhøje arbejdsløshed kan ikke afskaffes gennem en enkelt foranstaltning. Der er brug for en bred vifte. Men to vigtige forudsætninger for en holdbar nedbringelse af arbejdsløsheden er, at der startes flere nye produktioner, og at de arbejdsløse ikke mister deres kvalifikationer.

Det er naturligt at kombinere de to hensyn i en ordning, så virksomheder eller private, der starter en ny produktion og samtidig ansætter et antal arbejdsløse, kan få tilskud hertil i en periode. Ved at gøre det billigere at starte ny produktion opnås, at flere vil løbe den risiko, der er forbundet hermed. Ved at gøre tilskuddet betinget af, at der ansættes personer med mindst 3 måneders arbejdsløshed, undgås, at disse personer bliver langtidsledige med de store problemer, det skaber for både samfund og individ.

Ordningen udformes, så det undgås, at produktion og beskæftigelse blot flytter fra eksisterende virksomheder til de virksomheder, der får tilskud. Det kan derimod ikke undgås, at tilskud i et vist omfang ydes til produktioner, der alligevel ville være blevet påbegyndt. Men da tilskuddet kun udgør halvdelen af de maksimale dagpenge, kan ordningen på kort sigt alligevel skønnes i værste fald at være provenuneutral. På lidt længere sigt vil den give besparelser, fordi udgifterne til job- og uddannelsesstilbud til langtidsledige kan nedbringes. Og på lang sigt vil den være yderst fordelagtig, såfremt bare en del af de nye produktioner »bider sig fast«.

Det forudsættes, at løn og arbejdsvilkår er overenskomstmæssige.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

Tilskud kan ydes til produktion af varer eller tjenesteydelser.

Det er en betingelse, at det er en ny produktion, der tages op. Derfor kan der ikke ydes tilskud til en eksisterende virksomhed, der vil fremstille en ny model

eller variant, der ligger i direkte forlængelse af virksomhedens hidtidige produktion.

Generelt må der ikke være tale om produktion til et begrænset marked, der allerede er dækket ind. Det indebærer bl.a. at:

- detailhandel ikke kan komme ind under ordningen, medmindre der sælges produkter, der ikke kan fås i lokalområdet,
- servicevirksomhed af lokal natur ikke kan komme ind under ordningen, hvis den allerede udbydes i lokalområdet. Et eksempel på en produktion, der kan godkendes, er en ny virksomhed, der tager sigte på reparationer for private, og som ikke udføres af eksisterende lokal virksomhed,
- servicevirksomhed af regional eller landsdækkende natur kan komme ind under ordningen, hvis der er tale om en ny type service, eller hvis det kan påvises, at der er et uopdyrket marked,
- vareproduktion som hovedregel kan komme ind under ordningen. En undtagelse er dog varer, der normalt ikke handles internationalt, og hvor der i forvejen findes danske producenter (f.eks. tegl).

Det forudsættes i alle tilfælde, at patent- og ophavetsrettigheder og lignende er overholdt.

Tilskud kan også ydes til forprojekter, f.eks. til ansættelse af teknikere, ingeniører, marketingsfolk eller andre i en forberedelsesfase.

Ad 2

Reglerne indebærer, at eksisterende virksomheder dels skal beskæftige folk i den ny produktion uden at fyre folk andre steder og dels ansætte et tilsvarende antal arbejdsløse med mindst 3 måneders arbejdsløshed. Men det er ikke noget krav, at de sidstnævnte ansættes i den ny produktion. Virksomheden kan altså flytte erfarne medarbejdere herover og ansætte de arbejdsløse i den eksisterende produktion.

For helt nye virksomheder ydes tilskuddet efter, hvor mange arbejdsløse med mindst 3 måneders arbejdsløshed der ansættes.

Virksomheden skal overholde betingelserne i hele tilskudsperioden. Hvis der f.eks. undervejs sker fyringer, skal tilskuddet bortfalde eller reduceres for den resterende periode.

Til personer i fag med en lav lokal arbejdsløshedsprocent ydes ikke tilskud, dels for at undgå flaskehalsproblemer, dels fordi sådanne personer har en relativ beskeden risiko for at blive langtidsledige.

Ad 3

For at undgå forskellige tilskudssatser til ordninger med stort set samme formål fastsættes tilskuddet til 34 kr. pr. time, hvilket på årsbasis svarer til iværksætterydelsen.

Der kan ydes tilskud til en virksomhed, hvor indehaver(ne) får iværksætterydelse. Men samme person kan ikke på samme tid både udløse tilskud og iværksætterydelse.

Ad 4

Aftaler om ny produktion beskrives i en kontrakt. For at sikre, at de ansatte på eksisterende virksomheder inddrages i planerne, forudsættes deres godkendelse. Endvidere skal Arbejdsmarkedsnævnet (med simpelt flertal) godkende kontrakten, idet nævnets opgave navnlig er at vurdere, om betingelserne i nr. 1 er opfyldt.